

er Lov, skal man virkelig skrive den saaledes, uden at dens Størrelse forud gyldig er bestemt, for Fremtiden skal være $3\frac{1}{2}$ pCt., er det saa en almindelig ubetinget Rente, der ogsaa gælder f. Eks. i Handelsforhold, ved Købmænds Kontokurrent? Dertil har Ordføreren i det andet Ting — den højtærede Minister fremsatte den samme Bemærkning — sagt, at Ministeren havde overjet, at der staaer den almindelige Rente, og derved var netop ment, at i særlige Forhold, f. Eks. Handelsforhold, skulde gælde den sædvanemæssige Rente. — Men det er klart for enhver, der læser Lovforslaget, saaledes som der staaer, at Ordet „almindelig“ Rente er ikke paa sin Plads, det er overflødig og burde stryges. Der burde ikke staa andet end: „Den Rente, der kan fordres, er $3\frac{1}{2}$ pCt. pro anno.“ Naar nu en saadan Tvivl kan opstaa, og man kunde fjerne den, om jeg saa maa sige, med et Pennestrøg, er det underligt, at man ikke har gjort det. — Men det er kun formelle Ting, som vise, at Koncipisterne af dette Lovforslag, ikke have været meget øvede i at koncipere saadanne juridiske Lovforslag. Den højtærede Minister har jo ikke haft nogen Anledning til at forbedre Stilen i Lovforslaget. Den højtærede Minister har ikke en Gang anbefalet Lovforslaget her i dette Ting, han har i det hele taget holdt sig meget reserveret til det, og han vilde næppe tage dette Ting bet ilde op, om det ikke lod dette Lovforslag passere videre, saa der er intet at bebrejde den højtærede Minister. Men hvis Landstinget virkelig skulde gaa til at lade dette Lovforslag passere, og give sit Bidrag til, at en saadan Lov kom ud, saa vilde jeg meget henstille, at man passede paa, at Lovforslagets Redaktion blev saaledes, at man ikke gav Domstolene ganske unyttige Vanskeligheder.

Men naturligvis ere Realitetsbetragtningerne de vigtigste, og der siger jeg ligesom den sidste ærede Taler, at saa længe det ikke er konstateret, at Rentefoden virkelig er gaaet ned til $3\frac{1}{2}$ pCt., saa bør man i hvert Fald ikke gaa til en saadan Forandring. Det er noget, enhver kan sige sig selv, at den Omstændighed, at $3\frac{1}{2}$ pCt. Kreditforeningsobligationer nu staa i henved pari, ikke i mindste Maade kan tages som Bevis for, at Renten ved direkte Udlaan af Kapital i faste Gjendomme endogsaa paa første Prioritet virkelig skulde være gaaet ned under 4 pCt. Jeg tror ikke, Erfaringen i mindste Maade har vist, at det er kommet Opstigelser af 4 pCt. Laan i faste Gjendomme ind til Kreditorerne. Jeg tror, at naar Debitorerne have et godt 4 pCt.s Laan, som maakte staa uopfyldeligt fra Kreditors Side, eller et Laan i offentlige

Men der er andre Mangler ved Lovforslaget, som den højtærede Indrengsminister allerede har gjort opmærksom paa i det andet Ting, og som man maakte har bestrebt sig for at afhjælpe ved Udvalgsbehandlingen, men som jeg ikke synes, det er lykkedes at afhjælpe. — Det staaer tvivlsomt, om Lovforslaget er affattet, om Udstedelse af Stadesløsbrev, der giver Pant i fast Ejendom til Sikring for en Kassekredit eller en Vekselkredit, vil falde ind under Bestemmelsen. Man gaar hen i en Bank og faar sig aabnet en Kassekredit eller en Vekselkredit, og i Stedet for at stille Forlovvere eller Kautionister, udsteder man saa et Stadesløsbrev paa sidste Prioritet i sin Ejendom. Spørgsmaalet er nu: Er det aliger, falder det ind under Loven, eller falder det ikke ind under Loven? — Der næst staaer det ogsaa meget tvivlsomt, hvorledes det forholder sig i Tilfælde af Sagsmaal. Vrede Medlemmer vide, at den danske Rets Regel er den, at man ikke er berettiget til at fordrø Rente — naar man ikke har betinget sig dette, og der ikke er en bestemt Coutume eller Sædvane, som hjemler det f. Eks. i Handelsforhold —, før fra Stævningens, fra Forligsklagens Dato. Men saa er man ogsaa berettiget til at forlange 1 pCt. over de 4 pCt., der anses for at være den lovbestemte Rente, med andre Ord, under almindelige Forhold kan man forlange 5 pCt. fra Forligsklagens Dato. Naar man nu giver en helt anden Lov om dette Forhold, hvorefter det stilles væsentlig anderledes end efter Loven af 6te April 1855, og naar man saa siger der, at $3\frac{1}{2}$ pCt. pro anno er Renten i alle de Tilfælde, hvor Rente kan kræves, uden at dens Størrelse forud gyldig er bestemt, saa opstaaer det Spørgsmaal: Gælder da nu den Regel, jeg omtalte, naar man udtager Forligsklage? Kan man saa forlange $3\frac{1}{2}$ pCt. plus 1 pCt., eller skulde mærkværdigvis den Regel gælde, at man kun kan forlange 1 pCt., nemlig Morarenten. Dette fremkommer ved en Sammenstilling af den Paragraf, jeg omtalte, § 1 i Loven af 6te April 1855, og saa denne Bestemmelse her, og kan virkelig give Anledning til meget vanskelige juridiske Spørgsmaal. — Et tredje vanskeligt Spørgsmaal, som man godt kunde have undgaaet, men som man ikke synes at have bestrøbt sig for at undgaa, er det: Naar man nu giver den